

Küsimused ja vastused. Uuendatud 02.5.2017

Ressursikasutuse analüüs

Kas on olemas nimekiri spetsialistidest, kes on volitatud ja pädevad ressursikasutuse analüüsi tegema?

Nimekirja kui sellist ei ole, kuigi pädevaid isikuid on Eestis juba täna kümneid. Erinevate kutsete registri leiate kutsekoja koduleheküljelt (www.kutsekoda.ee). Osa pädevaid isikuid on esinenud ka Keskkonnaministeeriumi [infoseminaridel](#). Täiendavalt korraldab Keskkonnaministeerium vastavate spetsialistide [täiendkoolituse](#) ja edukalt koolituse läbinud isikute nimed avaldatakse peale koolituse toimumist 2017. aasta kevadel.

Kas ressursikasutuse analüüsil on võimalik kaasata ka välisriigi eksperte?

Välisriigi eksperdi kaasamine on võimalik, kui ta vastab ressursikasutuse analüüsi nõuetele. Kui soovite kontrollida välisriigist pärit eksperdi vastavust, teavitage sellest Keskkonnainvesteeringute Keskust koos pädevust tõendavate dokumentidega. Nemad paluvad Keskkonnaministeeriumi eksperdi vastavust kontrollida ja annavad kinnituse.

Ressursikasutuse analüüsi nõuded leiab inglise keeles siit:

http://www.envir.ee/sites/default/files/ressursitohususe_metoodika_inglise_keeles.pdf

Kas ressursikasutuse analüüsi võib teha ka ettevõtte ise?

Kui soovitakse küsida toetust ülevaatlikule ja/või detailsele ressursikasutuse analüüsile, siis peab see olema tehtud sõltumatu meeskonna poolt.

Ülevaatliku ressursikasutuse analüüsi võib ettevõtte teha ise ja siis selle alusel tellida detailse ressursikasutuse analüüsi. Samuti võib ettevõtte alustada kohe detailse analüüsi koostamist juhul, kui see sisaldab ka ülevaatlikku osa ning ettevõttes on läbiviidud ressursikasutuse uuringuid.

Kui ettevõtte soovib küsida meetmest investeeringutoetust, siis peab detailne ressursikasutuse analüüs olema tehtud sõltumatu meeskonna poolt, kes kaasab ka ettevõtte inimesi (nt tootmistehnoloog). Kui ettevõtte on detailse ressursikasutuse analüüsi varasemalt tellinud (kuni 3 aastat tagasi taotlemise hetkel), siis võib ta seda ise uuendada eeldusel, et ettevõtte tegevuses pole toimunud olulisi muutusi.

Kui üks konsultatsioonifirma teeb ressursikasutuse analüüsi, kas siis sama firma hiljem ressursisäästu tehnilist lahendust projekteerida ei tohi?

Juhul, kui ettevõtte soovib küsida toetust investeeringu elluviimiseks, peab detailaudit olema koostatud vastavalt nõuetele ning mille teostamise meeskond valitakse hanke korras. Sama ettevõtte võib hiljem teha ka valitud lahenduse projekteerimise. Oluline, et projekteerijal oleks olemas kõik vajalikud load ja registreeringud, mille vajadus sõltub iga projekti iseloomust. Projekteerija peab olema kindlasti valitud hanke korras.

Kas ülevaatliku ja detailse ressursikasutuse analüüsi võib teha ka koos?

Ülevaatliku ja detailse ressursikasutuse analüüsi võib koos teha, kuid toetuse taotluse saab esitada vaid ühele korraga. Oluline on, et ettevõtte teeb mõlemad ära ja esitatud detailses analüüsis on kajastatud ka vajalikud mahus ülevaatlikku analüüsi osa.

Kui tootmisüksus koosneb erinevatest osadest, kas on lubatud vaadelda vaid ühte tootmisprotsessi osa, tehes vaid sellele osale detailne ressursikasutuse analüüs ning selle alusel investeeringu-toetust küsida?

Põhjendatud juhtudel võib detailse ressursikasutuse analüüsi objekt olla vaid üks tootmisprotsessi osa. Analüüsi ulatuse määrab audiitortiid koostöös ettevõttega. Oluline on, et põhjendatakse, miks ülejäänud protsessi osad ja ressursid on kõrvale jäetud, mille eelduseks on tervikpildi omamine kogu ettevõtte ressursikasutusest kõigi tootmisüksuste ja protsesside ulatuses. Objekt tuleb selgelt piiritleda ja tagada, et hõlmatud ei oleks osaliselt objektiivalseid osi ning, et midagi ei oleks välja jäetud. Detailse ressursikasutuse analüüsi eesmärk on defineerida ja analüüsida suurt ressursisäästupotentsiaali omavaid projekte.

Teostasime hinnapäringu kolmele ettevõttele. Kui kolmest energia-ja ressursiauditi pakkujast üks ei ole suuteline pakkumust esitama, siis kas piisab nende kirjalikust kinnitusest, et nad ei saa seda auditi sooritada või peavad ettevõtted kolmanda pakkumise ikkagi juurde saama?

Auditi määrus §20 lg 2 ütleb järgmist - toetuse saaja peab teenuse hankimiseks küsima võrreldavad hinnapakumused vähemalt kolmelt piisava kvalifikatsiooniga omavahel konkureerivalt ettevõtjalt, tagades konkurentsi korral erinevate pakkumuste võrdlemise teel parima võimaliku hinna ja kvaliteedi suhte. Kui on dokumenteeritud, et pakkumist küsiti, kuid seda ei esitatud, siis on nõue sisuliselt täidetud. Oluline, et pakkumisi küsiti siiski eelduslikult piisavalt pädevatelt ettevõtetelt.

Kas ettevõtte, mis tegeleb metsaraiega ning saadud materjali töötlemisega hakkepuiduks ja puidust ehitustoodeteks saab taotleda auditi toetust kui tal on EMTAK kood 02201, metsavarumine?

Selleks, et taotleda peab olema Emtak kood B05-09 või C10-33 välja arvatud C12. Selline ettevõtte ei saa taotleda tulla, sest tema põhitegevus ei liigitu töötleva tööstuse alla.

Kas kalatöötusega tegelevad ettevõtted saavad toetust taotleda?

Jah, kui nende põhitegevusvaldkond ei ole seotud põllumajandusega. Määruse alusel antakse toetust vähesel määral riigiabi, kuid see määrus ei kohaldu põllumajandustootjatele sh vesiviljelusega tegelejatele. Üldise grupierandi määruse artikli 1 lõike 3 punktides a) – e) ja Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 artikli 1 lõike 1 punktides a) – e) nimetatud majandussektori ettevõtjatele abi ei anta.

Investeeringud

Kas mitmest väiksemast investeeringust koosnevat investeeringuprogrammi saab ühe projekti alla koondada?

Mitmest väiksemast investeeringust koosnevat investeeringuprogrammi on võimalik ühe projekti alla koondada ning see on sõltuvalt detailauditi tulemusest ka soovituslik. Läbi sellise tegevuse võib olla lihtsam selgitada ka investeeringu innovaatsust, mis on üks vastavuskriteeriumitest.

Kui pikk on investeeringu tegemise aeg peale positiivse otsuse tegemist?

Vastavalt taotluse rahuldamise otsuses toodule, kuid mitte hiljem kui 31.12.2023.

Kas praagi taaskasutus vastab ressursitõhususe meetme põhimõtetele?

Praaktodangut kui tootmisjätki on võimalik taaskasutada ja vastab meetme põhimõtetele, eriti kui soovite seda integreerida enda tootmisprotsessi eesmärgiga vähendada sisendressursside kasutust toodanguühiku suhtes. Oluline on, et tootmisjätk kasutatakse sisendressursina ettevõtte enda poolt.

Kuidas käsitletakse juhtumit, kus ettevõtte soovib soetada täiesti uut tehnoloogilist lahendust, ehk tegemist pole vana seadme välja vahetamisega efektiivsema vastu?

Kui see on detailse ressursikasutuse analüüsi järeldustes välja pakutud kõige mõistlikum lahendus, siis on see abikõlblik. Meetme seisukohast on oluline, et ettevõttes toimuks ressursisääst toodanguühiku suhtes. Toodanguühik määratletakse detailse ressursikasutuse analüüsi käigus. Uue tehnoloogilise lahenduse kasutamine võib olla ka soovituslik, kuna see aitab täita ka investeeringu innovaatsuse kriteeriumit.

Kas ressursitõhususe meetmes on abikõlblikud kulud ka tootmismasinade ja -tehnoloogia arendamine/valmistamine, kui taotleja need ise arendab/valmistab?

Toetuse saaja peab lahenduste pakkuja leidmiseks tegema hanke vastavalt koostatud lähteülesandele. Oluline on, et kõik pakkujad saaksid võrdsetel alustel konkureerida ja keegi ei saaks põhjendamatu eelist. Lähteülesanne tuleb saata vähemalt 3 pakkujale.

Kui ettevõtte arendab ise tootmistehnoloogiat, tuleb sellega kaasnevad kulud neil endil kanda. Ettevõtte enda kulud pole meetmes abikõlblikud (va seire kulud).

Kas toetuse taotlemisel võib olla ka kaastaotleja?

Tegevusi toetatakse ainult ühe ettevõtte kontekstis ja ainult abikõlblikus sektoris. Antud meede tööstussümbioosi kahjuks ei toeta.

Regionaalabi näeb ette, et investeeringut säilitatakse vähemalt viis aastat selles asukohas, kus investeering tehti. Kuidas aga käsitleda seda mobiilsete seadmete puhul, mida saab kasutada eri kohtades?

Regionaalabi on mõeldud konkreetsele regioonile kuhu toetust küsitakse. Kuna antud perioodil on Eesti käsitletav ühena, siis tähendab see, et mobiilne seade peab olema selle aja vältel kasutusel Eestis.

Kuidas suurettevõtete toetusprotsent arvutatakse?

Kuni 200 000 € toetust on võimalik küsida vähese tähtsusega abina (VTA), eeldusel et Te pole seda viimase 3 aasta jooksul kasutanud, muidu selle võrra vähem) toetuse osakaaluga 50%.

Üle selle on riigiabiga 3 võimalust:

- Regionaalabi, maksimaalselt 45% abikõlblikest kuludest;
- Energiatõhususeks antav abi, maksimaalselt 65 % abikõlblikest kuludest;
- Keskkonnakaitseks antav abi, maksimaalselt 75 % abikõlblikest kuludest.

Viimase kahe puhul oluline, et abikõlblikud kulud on vaid täiendavad kulud, mis on otseselt seotud vastava abiga (energiatõhususse või keskkonnakaitsele panustamine) vastavalt EL üldisele grupierandi määrusele <http://www.fin.ee/10275/>. Abimäärad sõltuvad ettevõtte suurusest ning täpsed protsendid on kirjas määruses

Igal juhul ei saa meetme kontekstis toetuse määr olla suurem kui 50% projekti abikõlblikest kuludest.

Kui suurettevõtte projekti abikõlblike kulude maksumus on kokku vähemalt 1 000 000 €, otsustatakse toetuse osakaal vastavalt investeeringu tasuvusanalüüsile ehk toetus võib olla maksimaalsest lubatust madalam.

Kui ettevõtte tootmine ei asu mitte nende enda kinnistul, vaid tootmishooneid omab juriidiliselt teine ettevõtte, millega on sõlmitud pikaajaline üürileping, siis kas investeeringud nendes tootmishoonetesse oleksid abikõlblikud?

Abikõlblikud on need investeeringud, mida tootmisettevõtted teevad oma varasse ehk sellisel juhul seadmetesse ja mida saab vajadusel ümber kolida. Kui investeering tehakse nn. püsivasse varasse, vaadatakse juhtumipõhiselt (tootmishoonetesse tehtav investeering peab olema vajalik ja otseselt seotud tootmisprotsessiga). Tasub meeles pidada, et tehtud investeeringud peavad vähemalt viie aasta jooksul olema sihtotstarbeliselt kasutuses. Seega kui näiteks investeering jääb teise ettevõtte juurde edasi, peab ta seda ikkagi kokku viis aastat kasutama. Vastasel juhul läheb toetus tagasinõudele.

Ettevõtte sooviks oma tootmisprotsessi viia vanast tootmishoonest täiesti uude ehitatavasse tootmishoonesse, kuhu oleks võimalik lisada ka uued energiasäästlikumad tootmismasinad, mida hetkel vanasse tootmishoonesse lisada ei ole võimalik. Kas uue tootmishoone rajamine koos uue tehnikaga on abikõlblik investeering antud meetme raames?

Tootmishoone ehitamine ise ei ole abikõlblik, kuid sellesse paigutatav tootmisliin võib olla juhul, kui see on oluline ressursisäästu saavutamiseks vastavalt meetme tingimustele.

Oluline on, et sellise lahenduse on välja pakkunud ka detailse ressursikasutuse analüüsi koostanud ressursiaudiitor ning see on põhjendatud.

Kas investeeringu tegemiseks on vaja korraldada hange ning kuidas korraldada selliselt, et KIK rahule jääks?

Struktuuritoetuse seaduse järgi on vaja tagada maksumuse kujunemine läbi konkurentsituatsiooni. Kindlasti on oluline tagada hanke korraldamise arusaadavus ja kontrollitavus. Üks võimalus selleks on kasutada riigihangete registrit, mis hõlbustab eelnimetatu tõendamist. Hanke läbiviimist kirjeldav juhend on avaldatud ka KIKi kodulehel www.kik.ee/elluviimine

Milline peab olema seireplaan?

Seireplaan peab olema piisavalt detailne ning näitama, milliseid sisendeid ja väljundeid ettevõttes mõõdetakse, et projekti realiseerimise tulemuslikkust hinnata. Samuti peab selles olema kirjeldatud, millise regulaarsusega andmeid kogutakse. Kui sisse seada automaatne seiremoodul, siis on võimalik vähendada ka ettevõtte aruandluskohustust ja tulemusaruanded tekivad vaid nupuliigutusega.

Kes on ettevõtja antud meetme kontekstis?

Ettevõtja on äriühing, kes on äriregistrisse kantud ja kellele on kordumatu registrikood.